

Maatschappelijke Ontwikkeling

Contactpersoon Lillian Petter
Telefoon 14 030
E-mail gemeente@nieuwegein.nl

Adviesraad Sociaal Domein
De heer P. Selten
Postbus 1
3430 AA NIEUWEGEIN

Datum 1 februari 2023
Uw kenmerk
Kenmerk
Zaaknummer
Berichtnummer
Onderwerp Reactie op advies
Adviesraad Sociaal
Domein over het regioplan
U16 Beschermd Wonen en
het uitvoeringsprogramma
MOBW

Geachte heer Selten,

U heeft als Adviesraad Sociaal Domein op 1 november 2022 een gevraagd advies uitgebracht over het concept Regioplan U16 Beschermd Wonen (BW) en het Uitvoeringsprogramma 2023 -2024 Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MOBW) waarvoor dank.

Op 3 januari jl. is u de definitieve versie van het Regioplan U16 Beschermd Wonen gestuurd met daarin in arcering de gewijzigde of aanvullende tekst. U heeft aangegeven dat een aanvullend advies niet nodig is. In onderstaande tekst gaan wij verder schriftelijk in op de vragen en opmerkingen zoals vermeld in uw advies. Verder plannen we nog graag een afspraak met de Adviesraad Sociaal Domein in omdat wij over uw advies en onze reactie nog mondeling in gesprek willen.

Inleiding

U geeft terecht aan dat het proces, om te komen tot samenwerkingsafspraken, erg lang heeft geduurd en dat dit een gevolg is geweest van herhaaldelijke uitstel van de decentralisatie van Beschermd Wonen door het Rijk.

Maar vanaf het vaststellen van de Regionale koers Opvang en Beschermd Wonen U16 in 2017 hebben de gemeenten niet stil gezeten. Zo zijn er met behulp van de U16 transformatiemiddelen ontwikkelingen in gang gezet die de zelfredzaamheid van inwoners die uitstromen uit Beschermd Wonen ondersteunen. Ook is er veel kennis gedeeld bijvoorbeeld over het gebiedsgericht werken voor inwoners met een ernstige psychiatrische aandoening en zijn de processen rondom het vinden van een geschikte woning na uitstroom verbeterd.

In uw inleiding spreekt u ook uw zorgen uit over het ontbreken van duidelijke financiële kaders. Zoals ook vermeld onder kopje financiën verderop in deze beantwoording, is in de nieuwe versie van het Regioplan wel een verdere uitwerking van de financiële kaders te vinden.

Bladnummer 2/6

Kenmerk

Onderwerp reactie op advies Adviesraad Sociaal Domein
Beschermd Wonen

U constateert ook dat er in het uitvoeringsprogramma nog veel actiepunten staan die wijzen op een startfase. Dit klopt, bijvoorbeeld op het gebied van informatieverzameling zijn er nog verschillende punten die ontwikkeld moeten worden. Om deze reden benoemen we dit expliciet in het uitvoeringsplan en benoemen we ook dat we daarvoor nog capaciteit moeten vrijmaken. Hiernaast zijn er de afgelopen tijd al wel veel zaken opgestart en gerealiseerd (zoals betere afspraken over de verdeling van de contingenten, commitment en start van de projectgroep voor het lokaal organiseren van de toegang en het in kaart brengen van het zorglandschap).

Uw zorg over het betrekken van inwoners wordt beantwoord onder het kopje 'betrek inwoners'.

Verder hebben wij uit uw advies opgemaakt dat de ASD ook graag wil weten wat de stand van zaken is m.b.t. lokale pilots, experimenten en andere initiatieven die de afgelopen jaren zijn ondernomen om het meer zelfstandig wonen met begeleiding vorm te geven. Hierbij stellen wij voor om de desbetreffende ambtenaren aan te laten sluiten bij een van uw vergaderingen om een update te geven van de lokale ontwikkelingen.

Als laatste punt in uw inleidend betoog uit u uw twijfels met betrekking tot de inschatting van de eigen kracht van inwoners.

De basis van dit gedachtengoed is het landelijke onderzoek van de Commissie Dannenberg en de Regionale koers U16 Opvang en Beschermd Wonen.

Hierin is de voorspelling dat een flink deel van de inwoners die gebruik maken van Beschermd Verblijf kan doorstromen naar Beschermd Thuis en een kleiner deel zelfs kan uitstromen naar zelfstandig wonen. Zorgaanbieders herkennen dat deze beweging voor een deel van de inwoners mogelijk is. Er zullen echter altijd mensen blijven die langdurig zware BW zorg nodig hebben en mensen die langdurig ook een beroep moeten doen op begeleiding. Deze beweging is al gaande en succesvol. We onderschatten niet wat er lokaal nodig is om dit ook daadwerkelijk mogelijk te maken. Om deze reden ligt er in het uitvoeringsplan ook de nadruk op de lokale basisset die gemeenten verder dienen te ontwikkelen om inwoners met ondersteuningsvragen goed te kunnen helpen en te laten landen in de wijk.

Bladnummer 3/6

Kenmerk

Onderwerp reactie op advies Adviesraad Sociaal Domein
Beschermd Wonen

Woonplaatsbeginsel

U wijst op de risico's dat gemeenten van elkaar gaan verschillen in indicatiestelling, toewijzing en uitvoering van zorg.

Volgens het voorstel in het Regioplan zullen we tot en met 2028 blijven samenwerken op de voorzieningen en daarbij het huidige inkoopkader BW en dus dezelfde BW-producten aanhouden. Aangezien Utrecht de inkoopende partij is voor die periode zullen zij de indicaties blijven afgeven. Er kan dus geen sprake zijn van verschillende indicaties door gemeenten. Nu de toegangen lokaal ingericht zullen worden zullen de wijkteams wel steeds meer de voorbereiding (onderzoek en aanvraag) gaan uitvoeren. Om te zorgen dat de gemeente daarbij op één lijn blijven worden samen met Utrecht afwegingskaders uitgewerkt voor de BW-producten.

Door met name het gesprek en de onderzoeksfase dicht bij de inwoner te organiseren kunnen gemeenten wel lokaal meer de verbinding maken met voorzieningen en/of ontwikkelingen die de inwoners kunnen helpen in hun herstel. Voorbeelden hiervan in Nieuwegein zijn arbeidsmatige activering via het werkteam of gespecialiseerde schuldhulpverlening voor deze doelgroep. Deze voorzieningen/ontwikkelingen behoren ook tot de basis set van ons lokale uitvoeringsplan.

Ook vraagt u zich af als er geen passend verblijf beschikbaar is voor een inwoner in de eigen gemeente of er dan passende woonruimte beschikbaar komt in een naburige gemeente.

Doordat we in U16 verband de voorzieningen gezamenlijk financieren en het woonplaatsbeginsel minder belangrijk maken, zijn alle voorzieningen (zoals nu) beschikbaar voor alle U16 inwoners. We zoeken altijd naar de meeste geschikte plek, wat betreft zorgvraag en nabijheid van netwerk. De wijkteams (toegang) en de Regionale Toegang (indicatie) zijn samen verantwoordelijk om inwoners op de beste plek te plaatsen.

Als de vraag gaat over de uitstroom naar een woonplek dan zoeken zorgaanbieders samen met de inwoner naar een geschikte plek. De inwoner kiest zelf de gemeente(n) waar hij/zij naar toe wil gaan. Daarbij kijken we ook wat reëel is, zo hebben we afspraken gemaakt over het aantal te leveren woningen voor de uitstroom per gemeente. En kan dus ook de beschikbaarheid van geschikte woningen per periode en per gemeente verschillen. Als een inwoner heel graag wil wonen waar (nog) geen plek is dan kan hij/zij of wachten of gaan we in gesprek om te kijken of een plek elders ook mogelijk en geschikt is.

Bladnummer 4/6

Kenmerk

Onderwerp reactie op advies Adviesraad Sociaal Domein
Beschermd Wonen

Sociaal team

Onder dit kopje spreekt u de verwachting uit dat de berekeningen voor extra inzet van de wijkteams realistisch zijn en dat Geynwijs in staat zal zijn de gevraagde inzet op hoogkwalitatief niveau te kunnen leveren.

Vanaf 2023 zijn de regiogemeenten aan zet voor wat betreft het gesprek en onderzoek voor nieuwe aanvragen. Uit de prognoses blijkt dat het om geringe aantallen gaat en vanuit deze prognoses zijn de berekeningen ten behoeve van de extra inzet van de wijkteams gemaakt.

Het is verder belangrijk te melden dat Geynwijs ook al in de afgelopen jaren veelvuldig te maken heeft gehad met deze doelgroep en ervaring heeft opgedaan in het verder helpen van deze inwoners ook in samenwerking met de gemeente Utrecht.

Verder zijn de Lekstroomgemeenten in gezamenlijkheid de voorbereiding van uitvoering van de toegang aan het vormgeven. Hierbij wordt gedacht aan het vormgeven van een regionaal expertteam met afgevaardigden uit de lekstroom wijkteams. Op deze manier kunnen we niet alleen kennis en kunde efficiënt bundelen, maar ook van elkaar leren.

Integraal werken

In uw advies stelt u voor om een casusregisseur aan te stellen die met de cliënt samen ervoor zorgt dat voorzieningen soepel op elkaar zijn afgestemd en dat tijdig wordt ingespeeld op nieuw te verwachten, vaak voorspelbare, situaties.

U stelt terecht dat een complexe zorgvraag een integrale benadering nodig heeft. Op dit moment worden inwoners met complexe hulpvragen al via het ic-team op zo'n integrale manier geholpen, zo heeft het Intensieve Casussteam (IC team) bijvoorbeeld al veel lijntjes met werk en inkomen en/of afstemming met verslavingszorg. Hiernaast hebben de Geynwijs professionals, als gevolg van de nieuwe aanbesteding individuele begeleiding, meer tijd gekregen voor de invulling van casusregie.

Deze kennis en kunde nemen we ook mee naar de nieuwe toegang.

Woonruimte

U stel dat er weinig ambitieuze plannen zijn voor woonruimte. Dat het accent met name op de realisatie van voldoende woonplekken binnen alle U16 gemeenten is gelegd en als mijlpalen voor de komende twee jaar alleen een inventarisatie van de behoefte en het maken van afspraken over de verdeling over de gemeenten is genoemd.

Bladnummer 5/6

Kenmerk

Onderwerp reactie op advies Adviesraad Sociaal Domein
Beschermd Wonen

Het maken van afspraken over de realisatie en verdeling van voldoende woningen blijft hard nodig voor inwoners die klaar zijn om uit te stromen. Maar we realiseren ons dat we daarnaast ook andere vormen van woonplekken moeten gaan realiseren en stimuleren. In het Uitvoeringsplan wordt het volgende vermeld: 'Via verschillende projecten wordt al geëxperimenteerd met alternatieve en flexibele woonvormen waarbij meerdere mensen bij elkaar wonen (Samen Een Thuis), waarbij bij het wonen bij derden (Onder de Pannen, Kamers met Aandacht) gekeken wordt of de inzet van het netwerk een oplossing voor de woonvraag is. Ook wordt gekeken of we met tijdelijke huisvesting de woonvraag van de cliënt kunnen invullen'.

Financiën

U adviseert erop te letten dat middelen die nodig zijn om inwoners goede woonruimte en begeleiding te kunnen geven beschikbaar zijn, dan wel voldoende overgeheveld worden vanuit het budget van de Centrumgemeente. In dit verband wijst u ook op de tekst 'schaarste creëert beweging naar voren.' Als dat zou betekenen dat noodzakelijke voorzieningen om strategisch-financiële redenen niet beschikbaar zijn, kunnen wij daar niet mee akkoord gaan.

In de nieuwe versie van het Regioplan is er voor langere termijn afgesproken dat de 16 gemeenten samen verantwoordelijk blijven voor de zorg en daarbij de huidige inkoopafspraken gezamenlijk zullen blijven aanhouden en financieren. Dat betekent dat aanbieders en inwoners weten waar ze aan toe zijn en we met de aanbieders binnen het huidige kader afspraken maken over de inhoudelijke beweging. De inkoopafspraken die zijn gemaakt zijn voldoende, en ondersteunen de beweging naar zorg dichtbij in de eigen omgeving. Met 'schaarste creëert beweging' wordt vooral gezegd dat er niet automatisch voor iedere nieuwe inwoner op de wachtlijst meteen een plek wordt ingekocht. In plaats daarvan wordt er ook gekeken naar (innovatieve) mogelijkheden die het zo lang mogelijk thuis wonen ondersteunen en ervoor kunnen zorgen dat inwoners niet instromen in intramurale voorzieningen. In dit alles bepalen we ook samen welke schaarste we acceptabel vinden, of het moment waarop we samen zeggen nu helpt schaarste ons niet meer om innovatief te zijn en moeten we een andere koers gaan varen.

Betrek inwoners

We hebben al eerder opgemerkt dat we nergens in de stukken kunnen vinden dat (verwanten van) cliënten betrokken zijn bij het opstellen van deze plannen.

In het gehele proces om te komen tot het regioplan en het uitvoeringsprogramma zijn clientvertegenwoordigers betrokken. Daarnaast hebben ervaringsdeskundigen input geleverd op het Uitvoeringsplan.

Bladnummer 6/6

Kenmerk

Onderwerp reactie op advies Adviesraad Sociaal Domein
Beschermd Wonen

Informatie

Wij begrijpen dat de nu voorliggende documenten dienen om besluiten te nemen tussen gemeenten op regionaal niveau en daarom noodzakelijkerwijs procesmatig en beleidsmatig zijn opgesteld. Voor de gemiddelde inwoner is het echter lastig om hieruit op te maken wat er precies staat te gebeuren en wat de consequenties zijn als je tot de doelgroep behoort.

Het Uitvoeringsplan is het plan dat de meeste concrete informatie voor de doelgroep bevat. Hier hebben ervaringsdeskundigen ook op meegelezen en input geleverd. De overige documenten zijn echt beleidsstukken die gaan over de technische (juridische en financiële) afspraken die gemeenten onderling maken.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Ellie Liebregts
Secretaris

Frans Backhuijs
Burgemeester